

SPRAWOZDANIE
z realizacji w 2019r. „Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Belchatowskim
na lata 2016-2020”

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Belchatowie, zgodnie z uchwałą Nr XVII/112/2016 Rady Powiatu w Belchatowie z dnia 30 marca 2016r., przedkłada sprawozdanie z realizacji „Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Powiatu Belchatowskiego na lata 2016-2020”, zwanym dalej „Programem”. Niniejsze sprawozdanie sporządzono w oparciu o cząstkowe sprawozdania jednostek realizujących Program, którym przypisano realizację poszczególnych działań.

REALIZACJA CELÓW OPERACYJNYCH PROGRAMU

Cel operacyjny 1.

Zwiększenie świadomości społecznej mieszkańców Powiatu Belchatowskiego z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Zadanie 1.1. Upowszechnianie informacji z zakresu możliwości uzyskania pomocy w sytuacji kryzysu w rodzinie.

Działania:

W 2019r. PCPR udostępniało mieszkańcom informator „Powiedz nie przemocy w rodzinie” (rozprowadzono 50 szt. informatorów), zawierający bazę danych jednostek/podmiotów realizujących zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz informujący o czynach zabronionych, kwalifikowanych jako przemoc w rodzinie. Informator rozpowszechniano w jednostkach pomocy społecznej, jednostkach oświatowych i innych prowadzonych przez powiat oraz przekazywano na potrzeby Policji, Sądu, służby zdrowia. Na stronach internetowych oraz na tablicach ogłoszeń PCPR i innych zainteresowanych jednostek (OPS) prowadzono stałą ekspozycję „Informatora” i wykazów dyżurów specjalistów udzielających pomocy.

Zadanie 1.2. Prowadzenie działań profilaktyczno-edukacyjnych z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Działania:

1) Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna zrealizowała następujące działania:

- objęto opieką ciągłą psychologiczną indywidualną 51 osób (dzieci i młodzież). Praca psychologów dotyczyła problemu przemocy domowej fizycznej i psychicznej, samookaleczania, zaburzeń zachowania pod postacią zachowań agresywnych oraz przemocy seksualnej wobec dziecka;
- udzielono 100 konsultacji psychologicznych dla dzieci i młodzieży oraz ich rodziców dotyczących przeciwdziałania przemocy w rodzinie i związanych z nimi problemów wychowawczych, zachowań autoagresywnych, zaburzeń relacji rodzinnych, zaburzeń zdrowia psychicznego, zachowań agresywnych u dzieci, podejrzenia przemocy seksualnej, uzależnień rodziców, zaburzeń zachowania oraz zagrożeń niedostosowaniem społecznym;
- przeprowadzono nw. zajęcia warsztatowe
 - a) dla rodziców:
 - Bezpieczne i odpowiedzialne korzystanie z zasobów dostępnych w sieci – 10 osób,
 - Rozwijanie kompetencji społecznych u dzieci – 17 osób,
 - Jak sobie radzić z trudnymi emocjami – 8 osób,
 - Radzenie sobie z dzieckiem przejawiającym nadpobudliwość i zachowania opozycyjno-buntownicze – 9 osób,
 - Jak sobie radzić z trudnymi zachowaniami dzieci i młodzieży – 45 osób,

- Karać, czy nagradzać? Jak skutecznie motywować dziecko do zmiany zachowania – 5 osób,
- Radzenie sobie w sytuacjach trudnych wychowawczo – 22 osoby,
- Zdrowie psychiczne i higiena pracy ucznia – 40 osób,
- Moje dziecko i rozwód – zajęcia psychoedukacyjne – 5 osób,
- Nowe wyzwania i problemy pojawiające się u uczniów – 15 osób,

b) dla nauczycieli:

- Profilaktyka cyberprzemocy w świetle nowych zagrożeń – 9 osób,
- Zły dotyk – postępowanie z dzieckiem i rodziną – 14 osób,
- Rozwijanie kompetencji społecznych u dzieci – 18 osób,
- Jak sobie radzić z trudnymi emocjami – 8 osób,
- Metody pracy z dzieckiem nadpobudliwym i wykazującym zachowania opozycyjno-buntownicze – 30 osób,
- Zaburzenia opozycyjno-buntownicze – diagnoza i sposób postępowania – 9 osób,
- Mieć takiego ucznia, to przyjemność – redukcja zachowań trudnych poprzez wzmacnianie zachowań pożądanych – 23 osoby,
- Zaburzenia zachowania u dzieci w wieku przedszkolnym – 6 osób,
- Równowaga psychiczna podstawą prawidłowego rozwoju – 17 osób,
- Profilaktyka uzależnień – 95 osób,
- Radzenie sobie ze stresem w zawodzie nauczyciela – 9 osób,
- Praca z dzieckiem nadpobudliwym – 23 osoby,

Łącznie w warsztatach uczestniczyło 193 rodziców oraz 261 nauczycieli.

c) dla dzieci i młodzieży:

dla przedszkolaków:

- Sposoby na złość – 92 osoby,
- Potrafię się złościć – rozwijanie umiejętności wyrażania negatywnych emocji – 89 osób,
- Co czuje lew? – rozwijanie umiejętności rozpoznawania doświadczanych emocji – 64 osoby;

dla uczniów szkoły podstawowej:

- Profilaktyka agresji – 63 osoby,
- Radzenie sobie w sytuacjach konfliktowych – 122 osoby,
- Przeciwdziałanie agresji, rozwijanie poczucia sprawczości i pozytywnej samooceny – 47 osób,
- Rozpoznawanie przyczyn i minimalizowanie agresji – 15 osób,
- Rozwijanie umiejętności współpracy – profilaktyka zachowań agresywnych – 12 osób,
- Profilaktyka zachowań agresywnych – 14 osób,
- Jak mądrze radzić sobie ze stresem – 28 osób,
- Asertywność wobec środków psychoaktywnych – 20 osób,
- Budowanie prawidłowych relacji w grupie: akceptacja, tolerancja – 14 osób,
- Przeciwdziałanie agresji – zajęcia rozwijające umiejętność radzenia sobie z sytuacją konfliktową – 50 osób,
- W grupie siła. Rozwijanie umiejętności współpracy u uczniów – 27 osób,
- Jak radzić sobie z trudnymi emocjami – 19 osób,
- Poprawa komunikacji i integracja uczniów – 13 osób,
- Jak mądrze radzić sobie z emocjami przy zmianie szkoły i otoczenia – 23 osoby,
- Odkryj swój potencjał – budowanie adekwatnej samooceny i wiary w siebie – 198 osób,
- Rozwijanie twórczego myślenia, wiary w swoje możliwości, aktywności pozbawionej krytycznej oceny siebie i innych – 374 osoby,
- Funkcjonowanie w klasie dziecka z mutyzmem wybiórczym – 20 osób,

dla uczniów szkół ponadpodstawowych:

- Empatia w klasie – rozwijanie umiejętności wzajemnego zrozumienia – 52 osoby,
- Jak rozmawiać z ludźmi – 15 osób,
- Jak radzić sobie, gdy źle się czujesz – 30 osób,
- Profilaktyka niepowodzeń edukacyjnych i wtórnych zaburzeń w przystosowaniu emocjonalno-społecznym – 46 osób,
- Łącznie w warsztatach uczestniczyło 1202 uczniów oraz 245 przedszkolaków;

inne działania Poradni w ramach zadań z zakresu profilaktyki przemocy i agresji:

- Cykl zajęć dla rodziców rozwijających umiejętności z zakresu budowania prawidłowych relacji z dziećmi w ramach „Szkoły dla rodziców i wychowawców” – 17 osób,
- Cykl zajęć grupowych dla młodzieży z problemami w zachowaniu, w tym dotyczących stosowania agresji i przemocy – zajęcia socjoterapeutyczne – 10 osób,
- Warsztaty dla nauczycieli „Dbaj o siebie. Stres i wypalenie zawodowe” – 5 osób,
- Obserwacje dzieci przedszkolnych z problemami w zachowaniu, celem dobrania odpowiednich metod i form pracy,
- Udział w Ogólnopolskiej Koalicji na Rzecz Bezpieczeństwa Dzieci w Internecie.
- Organizacja Dnia Bezpiecznego Internetu w poradni,
- Prowadzenie Konsultacji z pedagogami nt. zachowań agresywnych dzieci i uczniów – 15 osób,
- Prowadzenie Grupy terapeutycznej dla młodzieży z problemami emocjonalno-społecznymi – 7 osób,
- Prowadzenie zajęć grupowych dla dzieci rozwodzących się rodziców – 5 osób,
- W ramach interwencji kryzysowej udzielono dzieciom i młodzieży 6 porad psychologicznych,
- Prowadzenie Punktów Poradnictwa Psychologicznego w szkołach ponadgimnazjalnych – interwencja kryzysowa – 27 osób.,
- Stała współpraca pracowników poradni ze szkołami i placówkami oświatowymi, kuratorami sądowymi, Policją, Prokuraturą, MOPS, PCPR.

2) I Liceum Ogólnokształcące im. Wł. Broniewskiego w Belchatowie:

Działania podejmowane przez szkołę w zakresie przeciwdziałania przemocy:

- a. Udział uczniów klas pierwszych w programie „Zdrowo Gram Jestem Eko” promującym zdrowy i ekologiczny styl życia – 25 uczniów.
- b. Realizacja programu „Bronek Przeciw Zagrożeniom” skierowany do uczniów klas pierwszych. Celem warsztatów było podniesienie bezpieczeństwa uczniów, szczególnie w sytuacjach sprzyjających zachowaniom ryzykownym – 254 uczniów.
- c. W minionym roku 3 rodziny naszych uczniów były objęte procedurą „Niebieskie Karty”. Pedagog szkolny został powołany do pracy Grupy Roboczej Zespołu Interdyscyplinarnego, w posiedzeniach której czynnie uczestniczył.
- d. Organizacja warsztatów w zakresie przeciwdziałania agresji rówieśniczej motywowanej uprzedzeniami, których celem było wyposażenie uczniów w niezbędną wiedzę i umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach: unikania zagrożeń, skutecznego szukania pomocy - 2 warsztaty dla 60 uczniów.
- e. W ramach lekcji wychowawczych zajęcia prowadzone przez nauczycieli dotyczące przeciwdziałania przemocy, postępowania w sytuacji procesu przemocy, leczenia szkód i zniszczeń psychicznych spowodowanych przez przemoc – 355 uczniów.
- f. Przeprowadzenie diagnozy metodą ankiety w klasach, dotyczącą warunków życia i nauki – 258 uczniów.
- g. Prowadzenie przez pedagoga szkolnego indywidualnych konsultacji z uczniami dotkniętymi zaburzeniami dysfunkcyjnymi – 19 uczniów.

- h. Współpraca z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną – dyżur psychologa, który odbywa się 1 raz w miesiącu.
 - i. Program „Broniek przeciw zagrożeniom” dla rodziców i nauczycieli – prelekcja pt. „Kiedy i dlaczego dzieci ryzykują” – profilaktyka zachowań ryzykownych, wzmacnianie czynników ochronnych na poziomie rodziny – 80 osób.
 - j. Szkolenie dla nauczycieli dotyczące profilaktyki uzależnień oraz procesu grupowego i pracy z grupą. – 36 nauczycieli.
 - k. Wspomaganie rozwoju osobistego ucznia: koła zainteresowań, zajęcia dodatkowe; działalność uczniów w ramach Szkolnego Klubu Wolontariusza – 55 uczniów (udział wolontariuszy w: Przeglądzie Twórczości Osób Niepełnosprawnych, Powiatowym Mityngu Lekkoatletycznym, współpraca z PCK i Caritas, opieka nad niepełnosprawnym dzieckiem).
 - l. Kształtowanie postaw obywatelskich i patriotyzmu poprzez: przygotowywanie i udział w uroczystościach związanych ze świętami państwowymi, udział młodzieży w wyborach do Rady Szkoły i Samorządu Uczniowskiego.
 - m. Współpraca ze Strażą Miejską:
 - „Odpowiedzialność prawna nieletnich”, „Zanim spróbujesz narkotyki i dopalacze – konsekwencje prawne” – 19 spotkań, udział 516 uczniów.
 - n. Współpraca z Policją:
 - Apel porządkowy dotyczący „Bezpieczeństwa i przestrzegania przepisów prawa” – udział całej społeczności szkolnej – 516 uczniów.
- 3) **II Liceum Ogólnokształcące im. Jana Kochanowskiego w Belchatowie** realizowało następujące działania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie:
- a. Szeroko pojęta profilaktyka, w szczególności działania wynikające z programu wychowawczego szkoły, klasowych planów wychowawczych oraz szkolnego programu profilaktyki.
 - b. Zajęcia wychowawczo-edukacyjne dla uczniów, ze szczególnym uwzględnieniem społecznych skutków przemocy w rodzinie i w szkole, a także sposobów rozładowywania agresji oraz radzenia sobie w sytuacjach trudnych i stresowych, w formie indywidualnych spotkań oraz zajęć grupowych, tj. prelekcji, pogadanek, warsztatów itp.
 - c. Działania profilaktyczno-integracyjne dla młodzieży, mające na celu objaśnienie zagadnień związanych z przemocą, wyjaśnienie etymologii tego zjawiska oraz wskazanie możliwych rozwiązań i technik rozładowania negatywnych emocji w akceptowany społecznie sposób.
 - d. Indywidualne zajęcia diagnostyczno - terapeutyczne prowadzone przez pedagoga szkolnego z młodzieżą oraz rodzicami dotkniętymi przemocą i pozostającymi w trudnej sytuacji i emocjonalnej.
 - e. Akcje informacyjne oraz poradnictwo indywidualne dla uczniów i rodziców odnośnie osób oraz instytucji udzielających pomocy osobom doświadczającym przemocy i agresji;
 - f. Działania interwencyjne w sytuacjach kryzysowych.
 - g. Udział Dyrektora szkoły oraz Pedagoga szkolnego w Konferencji „Razem przeciw przemocy w rodzinie”.
 - h. Akcja profilaktyczna „Tydzień bezpieczeństwa” oraz „Tydzień zdrowia”, w ramach której odbyły się spotkania, warsztaty i prelekcje promujące zdrowie. W szkole odbyły się m.in. warsztaty psychologiczne na temat walki ze stresem oraz problematyki uzależnienia od Internetu.
 - i. „Tydzień Zdrowia” stał się także okazją do rozmów na temat bezpieczeństwa młodych ludzi – funkcjonariusz Policji przeprowadził prelekcje o bezpiecznym korzystaniu z Internetu, a Strażnik Miejski o prawnej odpowiedzialności nieletnich.
 - j. Cykliczne zajęcia profilaktyczno – edukacyjne dla młodzieży z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom pt. „Zanim spróbujesz – narkotyki i dopalacze”, prowadzone przez funkcjonariusza Straży Miejskiej w Belchatowie.

- k. Współpraca z Komendą Powiatową Policji w Bełchatowie w sprawach uczniów i rodzin dotkniętych, bądź zagrożonych zjawiskami patologicznymi.
 - l. Współpraca z Sądem Rejonowym w Bełchatowie oraz Zespołem Kuratorskim w sprawach uczniów zagrożonych demoralizacją oraz rodzin niewydolnych wychowawczo, a także rodziców pozbawionych lub z ograniczoną władzą rodzicielską z powodu braku lub nieprawidłowego wypełniania tej władzy, szczególnie ze względu na alkoholizm i choroby psychiczne w rodzinie, skutkujące przemocą fizyczną i psychiczną wobec najbliższych.
 - m. Współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Bełchatowie i Piotrkowie Trybunalskim w kwestii monitorowania sytuacji uczniów wychowujących się w rodzinach zastępczych.
 - n. Współpraca z bełchatowską Bursą Szkolną w bieżących sprawach uczniów.
 - o. Współpraca z Miejskim oraz Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, a także z Towarzystwem Przyjaciół Dzieci w sprawach uczniów i rodzin pozostających w trudnej sytuacji materialnej i życiowej.
 - p. Współpraca z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Bełchatowie w kwestii diagnozy i terapii młodzieży oraz rodzin pozostających w trudnej sytuacji emocjonalnej, wykazujących zachowania ryzykowne, funkcjonujących w środowisku zaburzonych relacji rodzic-dziecko, itp.
 - q. Comiesięczne popołudniowe konsultacje dla rodziców, podczas których do dyspozycji rodziców pozostają wszyscy wychowawcy, nauczyciele przedmiotowi oraz pedagog szkolny.
- 4) **Zespół Szkół Ponadpodstawowych Nr 1 im. gen. Ludwika Czyżewskiego w Bełchatowie** podejmował głównie działania profilaktyczno – edukacyjne z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie i agresji:
- a. Upowszechnianie materiałów edukacyjnych z zakresu profilaktyki przemocy w rodzinie na tablicy ogłoszeń przy pokoju psychologa i pedagoga znajdują się pisemne informacje i broszury pod hasłem: „Gdzie można znaleźć pomoc”, dotyczące instytucji zajmujących się rozwiązywaniem problemów związanych z przemocą w rodzinie. Materiały są dostępne dla wszystkich uczniów szkoły i rodziców.
 - b. Akcje informacyjne oraz poradnictwo indywidualne dla uczniów i rodziców odnośnie osób i instytucji udzielających pomocy osobom doświadczającym przemocy i agresji.
 - c. Prowadzenie rozmów indywidualnych i konsultacji psychologiczno-pedagogicznych z rodzicami z zakresu profilaktyki uzależnień, agresji i przemocy, mających na celu wspomaganie rodziców w rozwiązywaniu konfliktów rodzinnych. Porad udzielali psycholog i pedagog szkolny zatrudnieni w placówce.
 - d. Zajęcia dla młodzieży z udziałem przedstawicieli Policji i Straży Miejskiej na temat „Odpowiedzialność karna nieletnich” – uczniowie klas TE, BSIST i LO.
 - e. W ramach współpracy z instytucjami uczniowie i rodzice kierowani byli do specjalistów, którzy zajmują się pomocą i prowadzeniem rodzin dotkniętych przemocą domową: kuratorzy Sądu Rodzinnego, PCPR, MOPS, GOPS, Policja.
 - f. Współpraca z Komendą Powiatową Policji w Bełchatowie w sprawach uczniów i rodzin dotkniętych, bądź zagrożonych zjawiskami patologicznymi i demoralizacją.
 - g. Współpraca z Sądem Rodzinnym w Bełchatowie i Zespołem Kuratorskiej Służby Sądowej w sprawach uczniów zagrożonych demoralizacją oraz rodzin niewydolnych wychowawczo, a także rodziców pozbawionych lub z ograniczoną władzą rodzicielską z powodu braku lub nieprawidłowego wypełniania tej władzy.
 - h. Współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Bełchatowie w kwestii monitorowania sytuacji szkolnej dzieci wychowujących się w rodzinach zastępczych.
 - i. Współpraca z Miejskim oraz Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w sprawach uczniów rodzin pozostających w trudnej sytuacji materialnej i życiowej.

- j. Współpraca z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Bełchatowie w sprawach diagnozy i terapii młodzieży oraz rodzin z zaburzonymi relacjami między rodzicami, a dzieckiem.
 - k. Konsultacje nauczycieli, psychologa i pedagoga szkolnego dla rodziców zgodnie z ustalonym harmonogramem spotkań z rodzicami (raz w miesiącu).
 - l. Godziny do dyspozycji wychowawcy i wychowania do życia w rodzinie poświęcone agresji w środowisku rówieśniczym i w domu.
 - m. Lekcje z uczniami na temat nieetycznych form oddziaływania społecznego opartych na manipulacji i przemocy, w tym omówienie przemocy rówieśniczej i przemocy w rodzinie.
 - n. Pedagog szkolny uczestniczył w VIII Powiatowej Konferencji pt. „Razem Przeciw Przemocy w Rodzinie” organizowanej przez PCPR w dniu 04.11.2019r.
 - o. Psycholog szkolny uczestniczył w dniach 25-27.11.2019r. w szkoleniu na temat aktualnych aktów prawnych dotyczących uzależnień i przemocy w rodzinie.
 - p. Pedagog, psycholog i zainteresowani nauczyciele uczestniczyli w mityngu informacyjnym na temat funkcjonowania grup AL ANON i ALATIN w Bełchatowie.
 - q. Pedagog szkolny uczestniczył w pracach Grupy Roboczej powołanej w ramach procedury „Niebieskie Karty”.
- 5) **Zespół Szkół Ponadpodstawowych Nr 2 im. Romualda Traugutta w Bełchatowie** w ramach przeciwdziałania przemocy w rodzinie realizował następujące zadania:
- a. Diagnoza potrzeb i problemów w społeczności uczniowskiej pod kątem czynników ryzyka (w tym sprzyjających powstawaniu przemocy w rodzinie) i czynników chroniących.
 - b. Organizowanie działań opiekuńczych uczniom w trudnej sytuacji rodzinnej: rozmowy wspierające wychowawców i pedagoga z uczniami, współpraca z instytucjami udzielającymi wsparcia i pomocy psychologicznej uczniom oraz rodzicom/opiekunom – PCPR, PPP, MOPS, GOPS, Urząd Miasta, Stowarzyszenie KARAN, Ośrodek Interwencyjno -Socjalizacyjny, Bełchatowskie Centrum Profilaktyki i Terapii.
 - c. Objęcie opieką uczniów zagrożonych przemocą w rodzinie: konsultacje pedagogiczne, organizowanie pomocy psychologicznej i materialnej, pomocy prawnej.
 - d. Rozpropagowanie wśród rodziców (na zebraniach, konsultacjach) i uczniów (na godzinach wychowawczych) informacji o przejawach różnych form przemocy, prawach przysługujących ofiarom przemocy i kontaktu do instytucji niosących pomoc ofiarom przemocy;
 - e. Przypomnienie na godzinach wychowawczych procedur postępowania w sytuacjach zagrożeń dzieci i młodzieży oraz praw dziecka.
 - f. Przeciwdziałanie demoralizacji jako głównemu czynnikowi sprzyjającemu przemocy w rodzinie, poprzez:
 - przeprowadzenie prelekcji z dziedziny przestępczości wśród nieletnich z przedstawicielem Straży Miejskiej na tematy: „Odpowiedzialność prawna nieletnich i osób dorosłych”, „Ochrona przed sektą”, „Czym są dopalacze”, „Straż Miejska – zadania i uprawnienia”;
 - prelekcje z przedstawicielem Komendy Powiatowej Policji przeciwdziałające przemocy rówieśniczej;
 - udział w warsztatach i konferencji „Profilaktyka uzależnień” zorganizowanej przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną w Bełchatowie;
 - pogadanki, projekcje filmów („Piłem i brałem”, „Dopalacze”, „Agresja, „Mobbing”) połączone z dyskusją; - Spotkanie uczniów z przedstawicielem Stowarzyszenia „KARAN” na temat „Dziecko sięgające po narkotyki – fazy uzależnienia, leczenie”; - Realizacja tematów na godzinach do dyspozycji wychowawcy oraz na zajęciach z pedagogiem dotyczących przeciwdziałaniu przemocy i cyberprzemocy;

- prowadzenie rozmów interwencyjnych z uczniami lekceważącymi obowiązki szkolny, agresywnymi wobec innych uczniów, sprawiającymi problemy na zajęciach lekcyjnych;
 - promowanie zdrowego stylu życia poprzez zorganizowanie dla społeczności szkolnej i lokalnej „Dnia w Ekonomiku – smacznie, zdrowo, naukowo”;
 - współpracę pedagoga i wychowawców z kuratorami;
 - współpracę z Komendą Powiatową Policji (Wydział Prewencji, Zespół ds. Nietetnich) w sprawach dotyczących długotrwałej nieobecności uczniów w szkole, negatywnych zachowań i innych zagrożeń;
 - comiesięczne konsultacje wychowawców, pedagoga szkolnego i dyrekcji szkoły z rodzicami;
 - organizowanie pomocy materialnej uczniom z najuboższych rodzin.
- g. Zajęcia dla młodzieży z przedstawicielem Stowarzyszenia KARAN na temat „Sytuacja prawna dziecka w rodzinie wg kodeksu rodzinnego i opiekuńczego”.
- h. Realizacja na wszystkich lekcjach, zwłaszcza wychowawczych tematyki dotyczącej prawidłowej komunikacji, rozpoznawania własnych uczuć i emocji oraz panowania nad nimi, kształtowanie asertywności.
- i. Rozwijanie zainteresowań uczniów: udział w zajęciach pozalekcyjnych, konkursach oraz zawodach szkolnych, powiatowych wg harmonogramu.
- j. Organizowanie pomocy psychologiczno – pedagogicznej uczniom o specjalnych potrzebach edukacyjnych i ich rodzicom/opiekunom.
- k. Rozbudzanie wrażliwości na krzywdę innych poprzez rozpropagowanie idei wolontariatu, zaangażowanie uczniów w różnego rodzaju akcje charytatywne.
- l. Udział pedagoga szkolnego w szkoleniu „Szkoła jako środowisko profilaktyczne. Profilaktyka zachowań ryzykownych w pracy z uczniem i jego rodzicami”;
- m. Udział dyrektora szkoły i pedagoga w konferencji „Razem Przeciw Przemocy w Rodzinie”.
- 6) **Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im. Gen. Janusza Głuchowskiego w Belchatowie** w ramach realizacji przedmiotowego programu podejmował następujące działania:
- a. upowszechnianie materiałów edukacyjnych z zakresu profilaktyki przemocy w rodzinie:
- na terenie ośrodka prowadzona jest tablica informacyjna o tematyce przemocy w rodzinie, szukania pomocy, tel. zaufania, porad dla rodziców, nauczycieli, wychowawców;
 - w Grupach Wychowawczych Ośrodka (internat) prowadzone są ścienne tablice informacyjne o tematyce przemocy, agresji, sposobów radzenia sobie z agresją, metod i form pracy z dzieckiem;
 - została opracowana broszura informacyjna dotycząca pomocy psychologicznej dla ofiar przemocy oraz osób w kryzysie;
 - w maju 2019r. w każdej klasie odbyły się zajęcia wychowawczo-profilaktyczne na temat zapobiegania przemocy oraz poszukiwania pomocy dla jej ofiar;
- b. prowadzenie terapii (indywidualnej i grupowej) zaburzeń dysfunkcyjnych dla dzieci i młodzieży oraz terapii rodzin:
- wszyscy uczniowie objęci są opieką psychologiczno - pedagogiczną, zgodnie z Rozporządzeniem w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U.2017, poz. 1591);
 - prowadzone są zajęcia rewalidacyjne według indywidualnych programów dla poszczególnych uczniów, opracowanych na podstawie zaleceń Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych; zgodnie z potrzebami prowadzone są zajęcia

- logopedyczne, dogoterapia, terapia dźwiękiem, hippoterapia, hydroterapia, terapia EEG Biofeedback, posiadamy salę Doświadczania Świata, gdzie uczniowie mają możliwość wyciszenia się.
- Prowadzona jest także terapia Integracji Sensorycznej, poprzez swoje działania wspieramy rozwój emocjonalny i społeczny uczniów, modelujemy ich zachowania (wskazujemy pozytywne wzorce, wygaszamy zachowania trudne). Wskazujemy sposoby rozładowywania napięcia w sposób akceptowany społecznie. Prowadzimy mediacje między uczniami – modelujemy prezentowane przez nich sposoby rozwiązywania konfliktów.
- c. prowadzenie zajęć pedagogizujących dla rodziców, w szczególności wspomagających wychowawczą i edukacyjną funkcję rodziny, ze szczególnym uwzględnieniem rozwiązywania konfliktów bez stosowania przemocy i agresji, poprzez niżej wymienione działania:
- W Ośrodku na bieżąco prowadzona jest edukacja pedagogiczna rodziców: prelekcja prowadzona przez dr Marię Dąbrowską-Jędral na temat pracy z dzieckiem metodą Handle, dzięki której m.in. wygaszane są nadmierne napięcia, czy trudne zachowania dzieci.
 - Warsztaty plastyczne integrujące rodzinę, sprzyjające nawiązaniu dobrej relacji rodzic – dziecko: „Suche bukiety”, „Magia świąt”, „Bożonarodzeniowe stroiki”.
 - Udział grupy rodziców dzieci z autyzmem w nowej formie terapii „Leczymy lasem” organizowanej we współpracy z Fundacją Przyjazna Planeta.
 - kontakty indywidualne z rodzicami poprzez: ~porady prowadzone na terenie Ośrodka przez nauczycieli i specjalistów dla rodziców uczniów sprawiających trudności wychowawcze, zarówno w domu rodzinnym, jak i szkole, ~konsultacje indywidualne z rodzicami na terenie placówki (pedagog, psycholog, wychowawca), ~wizyty w domach rodzinnych (wywiady środowiskowe);
- d. prowadzenie zajęć profilaktycznych w zakresie edukacji emocjonalnej i społecznej dzieci (m.in. umiejętności wyrażania uczuć, w tym opanowania złości, rozwiązywania sporów, empatii), które obejmowały:
- zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne,
 - porady psychologiczne i pedagogiczne dla uczniów,
 - realizowanie tematyki z zakresu edukacji emocjonalnej i społecznej, tematyki uzależnień – na godzinach wychowawczych,
 - odbył się cykl spotkań profilaktycznych z pracownikami Straży Miejskiej w Bełchatowie;
- e. prowadzony jest Szkolny Klub Wolontariatu, poprzez jego działania uczniowie uświadamiani są na potrzeby drugiego człowieka;
- f. prowadzone są zajęcia terapeutyczne z elementami socjoterapii;
- g. udziela się konsultacji psychologiczno – pedagogicznych z zakresu profilaktyki uzależnień, agresji i przemocy dla nauczycieli (omawianie problematyki uzależnień, agresji i przemocy zachowań trudnych na Radach Pedagogicznych. Konsultacje z nauczycielami, wychowawcami klas, wychowawcami grup wychowawczych, prowadzone są na bieżąco i systematycznie w stosunku do konkretnych uczniów (sprawiających szczególne problemy wychowawcze);
- h. współpraca z instytucjami, jednostkami zajmującymi się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów przemocy w rodzinie, tj.:
- III Wydziałem Rodzinnym i Nieletnich Sądu Rejonowego w Bełchatowie;
 - Wydziałem Patologii i Nieletnich KPP w Bełchatowie,
 - MOPS Bełchatów, M-GOPS Żelów, GOPS Rusiec, GOPS Wola Krzysztoporska, GOPS Dłutów,
 - Udział w spotkaniach Zespołu ds. Pieczy Zastępczej w PCPR,
 - GOPS Bełchatów – udział w posiedzeniach Zespołu Interdyscyplinarnego w ramach procedury Niebieskie Karty.

Liczba wydanych materiałów edukacyjnych – 150.

Liczba osób biorących udział w zajęciach – objęci wszyscy uczniowie placówki i ich rodzica.

7) **Zespół Szkół Ponadpodstawowych im. J. Kilińskiego w Zelowie** w ramach realizacji statutowych zadań szkoły, podejmował działania profilaktyczne o charakterze informacyjno – edukacyjnym, mające na celu prawidłowe funkcjonowanie uczniów w środowisku szkolnym, rodzinnym oraz w społeczeństwie, tj.:

a. Podjęto następujące działania:

- realizacja programu profilaktycznego objętego honorowym patronatem Ministra Edukacji Narodowej „ARS, czyli jak dbać o miłość?”, udział w programie wzięło 120 uczniów oraz 80 rodziców;
- uczniowie wzięli udział w spotkaniu z przedstawicielami Wyższej Szkoły Bankowej we Wrocławiu dotyczącym cyberprzemocy – 20 uczniów;
- uczniowie wzięli udział w zajęciach z zakresu profilaktyki uzależnień od substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych prowadzonych przez pedagoga-socjoterapeutę z Punktu Profilaktyczno-Interwencyjnego dla dzieci, młodzieży i rodziców w Zelowie – w zajęciach wzięło udział 76 uczniów;
- 4 uczniów wzięło udział w konferencji „Ratujmy radość” zorganizowanej przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną w Bełchatowie;
- uczniowie wzięli udział w zajęciach z funkcjonariuszami służb celnych, którzy przeprowadzili zajęcia „Hazard? – Nie, dziękuję”, celem podniesienia świadomości na temat zagrożeń, jakie niesie ze sobą hazard – w zajęciach wzięło udział 74 uczniów;
- rodzice uczniów wzięli udział w spotkaniu z pedagogiem i socjoterapeutą z Punktu profilaktyczno – interwencyjnego dla dzieci, młodzieży i rodziców w Zelowie, dotyczącym uzależnień oraz kształtowaniu właściwych postaw młodzieży – w zajęciach wzięło udział 25 osób;
- szkoła wzięła udział w ogólnopolskiej akcji „Szkoła wolna od nienawiści” mającej na celu zwiększenie świadomości problemu oraz manifestowania swojego sprzeciwu wobec nienawiści i hejtowni;
- Wychowawcy, nauczyciele oraz pedagog szkolny realizują zagadnienia z zakresu profilaktyki i przeciwdziałania przemocy, podejmując tematy dotyczące uzależnień oraz budowania prawidłowych relacji społecznych i rodzinnych, m.in.:
 - Przemoc domowa i rówieśnicza – 67 uczniów,
 - Asertywność – 26 uczniów,
 - Jak radzić sobie z agresją/panowanie nad emocjami – 33 uczniów;

b. Zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie realizowane są również poprzez:

- stałą współpracę z Zespołem Interdyscyplinarnym działającym przy Urzędzie Miasta w Zelowie. Pedagog szkolny uczestniczy w spotkaniach Zespołu i Grup Roboczych oraz wspiera uczniów z rodzin dotkniętych przemocą. W 2019r. pomocą w tym zakresie objętych było 5 uczniów;
- rozmowy z rodzicami oraz współpracę z kuratorami sądowymi i rodzinnymi, a także pracownikami PCPR poznajemy sytuację rodzinną uczniów oraz podejmujemy działania zaradcze;
- w miarę potrzeb rozmowy z młodzieżą niedostosowaną społecznie oraz z problemami emocjonalnymi w celu eliminowania napięć powstałych w relacjach rodzinnych oraz w kontaktach z rówieśnikami, oferując pomoc w rozwiązywaniu trudnych sytuacji;
- w gablocie umieszczone są informacje o instytucjach i organizacjach udzielających pomocy m. in. osobom z rodzin dotkniętych przemocą.

- c. Nauczyciele doskonalili swoją wiedzę i umiejętności związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie poprzez udział w:
- Konferencji „Razem przeciw przemocy w rodzinie” – 1 osoba,
 - Szkoleniu „Skuteczne działanie i funkcjonowanie zespołu interdyscyplinarnego w myśl obowiązujących ustaw i przepisów prawa” – 1 osoba,
 - „Powiatowym Mitingu Informacyjnym” zorganizowanym przez grupy rodzinne „AL -ANON”- 1 osoba,
 - Konferencji zorganizowanej przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną w Bełchatowie pn. „Profilaktyka uzależnień” oraz udział w zajęciach warsztatowych „Równowaga psychiczna podstawą prawidłowego rozwoju” – 2 osoby,
 - zajęciach warsztatowych „Dziecko w kryzysie” – 2 osoby;
 - szkoleniu „Profilaktyka cyberprzemocy w świetle nowych zagrożeń” – 1 osoba.
- 8) **Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii w Łekawie.**
Pracownicy pedagogiczni podjęli następujące działania:
- a. Każdy wychowanek Ośrodka objęty jest indywidualną opieką dyrekcji, zespołu psychologiczno - pedagogicznego oraz pracowników pedagogicznych - przeprowadzane są rozmowy adaptacyjne, wywiady środowiskowe, dzięki którym poznajemy wychowanków oraz środowisko, z którego pochodzą.
 - b. Dokonywana jest analiza dokumentacji każdego nowoprzybyłego wychowanka pod kątem problemów wychowawczych oraz sytuacji rodzinnej, w tym występujących problemów przemocy, agresji bądź alkoholizmu rodziców lub opiekunów prawnych.
 - c. Każdy wychowanek ma sporządzaną opinię psychologiczną i pedagogiczną, dzięki której następuje wyznaczenie sposobu postępowania z dzieckiem oraz zaprogramowanie działań korygujących, wychowawczych dostosowanych do jego typu zaburzeń.
 - d. Prowadzone są działania prorodzinne (rozwijanie umiejętności wychowawczych rodziców, wywiady z rodzicami, rozpoznawanie relacji dziecko-rodzic, dążenie do zmiany zaburzonych relacji, ujednolicenia oddziaływań, itp.) w kontaktach osobistych lub/i telefonicznych.
 - e. W Ośrodku działa Punkt Konsultacyjny dla rodziców naszych wychowanków, którzy mogą skorzystać z pomocy specjalistów. Głównym zadaniem punktu jest:
 - udzielanie zainteresowanym rzetelnej wiedzy na temat problemu, diagnoza problemu i ewentualna pomoc terapeutyczna w wyjściu z kryzysu,
 - udzielanie pomocy w wychowywaniu dziecka z trudnościami w nauce, zaburzeniami zachowania,
 - pomoc rodzicom w sytuacjach kiedy mają realne podstawy sądzić, że ich dziecko sięgnęło po narkotyki, dopalacze itp., bądź fakt ten został stwierdzony,
 - informowanie o prawnych rozwiązaniach i wskazywanie instytucji wspierających w przypadkach problemów przemocy i uzależnienia w rodzinie.
 - f. Na terenie placówki organizowany jest grupowy trening kompetencji rodzicielskich, którego celem jest wzbogacenie opiekunów prawnych w wiedzę i praktyczne umiejętności pracy z dziećmi z zaburzeniami zachowania. Ponadto rodzice mają możliwość korzystania z terapii rodzin prowadzonej przez psychologa.
 - g. Na terenie ośrodka prowadzone są zajęcia socjoterapeutyczne dla wszystkich wychowanków placówki, które dostarczają uczestnikom doświadczeń korekcyjnych przeciwstawnych do treści doświadczeń urazowych, sprzyjają odreagowaniu napięć emocjonalnych oraz uczą nowych umiejętności, sposobów radzenia sobie ze stresem, sytuacjami trudnymi. Zajęcia prowadzone są w ramach prac każdej grupy wychowawczej oraz jako socjoterapia grupowa. Łącznie w 2019r. zajęciami objęto 30 wychowanków.
 - h. Prowadzone zajęcia socjoterapeutyczne mają na celu:
 - dostarczenie informacji dotyczących przeciwdziałania przemocy i agresji,

- poznawanie sposobów radzenia sobie ze stresem;
 - kształtowanie umiejętności panowania nad negatywnymi emocjami;
 - zbudowanie podstaw świadomości i rozumienia natury konfliktów;
 - wykształcenie niezbędnych umiejętności do zapobiegania i rozwiązywania sytuacji konfliktowych;
 - wyposażenie uczestników w praktyczne umiejętności używania różnych strategii radzenia sobie z konfliktami.
- i. Prowadzona jest indywidualna terapia psychologiczna w zależności od występującego problemu: niskie poczucie własnej wartości, nazywanie i wyrażanie uczuć, radzenie sobie ze złością, profilaktyka uzależnień. Prowadzone są także indywidualne rozmowy z wychowankami dotyczące trudnych spraw życiowych, relacji rodzinnych (ich oczekiwań i obaw) oraz rozmowy wspierające cały proces socjoterapeutyczny.
 - j. Na bieżąco monitorowane jest poczucie bezpieczeństwa wychowanków oraz atmosfery panującej w placówce poprzez indywidualne rozmowy z chłopcami oraz przeprowadzanie ankiet dotyczących ww. zagadnienia.
 - k. Placówka posiada własny Program Profilaktyczno-Wychowawczy, którego głównym celem jest niesienie pomocy młodzieży zagrożonej wykluczeniem społecznym, uzależnieniami, przestępczością poprzez kształtowanie w niej twórczej postawy wobec otaczającej rzeczywistości, stwarzanie warunków sprzyjających prawidłowemu rozwojowi osobowościowemu i społecznemu oraz wyrównywanie szans edukacyjnych.
 - l. Na bieżąco przeprowadzane są z wychowankami pogadanki dotyczące przemocy wśród uczniów, agresji pojawiającej się w rodzinie, a także o szkodliwym wpływie alkoholu, nikotyny oraz narkotyków na życie młodych ludzi.
 - m. Na terenie Ośrodka działa Rzecznik Praw Dziecka, który m.in. monitoruje bezpieczeństwo wychowanków, współpracuje z zespołem psychologiczno-pedagogicznym i innymi pracownikami pedagogicznymi. Odbywają się również zebrania Opiekuna Samorządu Wychowanków z podopiecznymi Ośrodka, na których omawiane są ich aktualne problemy i potrzeby.
 - n. Kadra pedagogiczna cały czas podnosi swoje kwalifikacje zawodowe poprzez udział w studiach podyplomowych, kursach kwalifikacyjnych, warsztatach metodycznych oraz konferencjach i szkoleniach kadry pedagogicznej w ramach Wewnątrzszkolnego Doskonalenia Nauczycieli.
 - o. Placówka współpracuje z takimi instytucjami jak sądy, policja, kuratorzy, placówki opiekuńczo - wychowawcze, ośrodki interwencyjne, poradnie psychologiczno-pedagogiczne, MOPS, PCPR. Prowadzona jest także stała opieka medyczna, w tym specjalistyczna (Poradnia Zdrowia Psychicznego).
 - p. Przeprowadzana jest diagnoza potrzeb kształcenia ogólnego, której celem jest ocena działań edukacyjnych i terapeutycznych w kontekście indywidualnych potrzeb ucznia. Dzięki tej diagnozie możemy przeprowadzić analizę dotychczasowych działań edukacyjnych, wychowawczych, terapeutycznych a także dokonać analizy dysfunkcji w różnych sferach funkcjonowania wychowanków.
 - q. Ośrodek zapewnia swoim wychowankom udział w różnego rodzaju zajęciach dydaktyczno- wyrównawczych, kołach zainteresowań (koło filatelistyczne, zajęcia sportowe, koło warcabowe, zajęcia muzyczne, plastyczne, pedagogika cyrku, koło wędkarskie, koło turystyczno-rekreacyjne) oraz w zajęciach specjalistycznych (terapii pedagogicznej, zajęć korekcyjno- kompensacyjnych, socjoterapeutycznych).
- 9) **Ośrodek Interwencyjno-Socjalizacyjny - placówka opiekuńczo - wychowawcza w Belchatowie** prowadził działania profilaktyczne i opiekuńczo – wychowawcze mające na celu zapobieganie przemocy w placówce, w rodzinie, szkole oraz rozładowywanie negatywnych emocji związanych z agresją i radzenie sobie w sytuacjach trudnych. Działania profilaktyczne i integracyjne miały na celu objaśnienie w/w zagadnień oraz naukę rozładowywania negatywnych emocji w ogólnie akceptowany sposób.

Ważnym celem jest zwiększenie świadomości wychowanków nt. problemu oraz zmiana postaw wobec przemocy.

- a. Założenia programu o przeciwdziałaniu przemocy wśród wychowanków placówki:
 - dostarczenie wychowankom wiedzy na temat przyczyn zachowań agresywnych,
 - wzmocnienie pozytywnych relacji pomiędzy wychowankami,
 - opracowanie programu przeciwdziałania przemocy,
 - zawieranie kontraktów z wychowankami dotyczących poprawy zachowania,
 - eliminowanie zachowań agresywnych i przemocy oraz zagrożenia niedostosowaniem społecznym wśród wychowanków,
 - kształtowanie umiejętności rozładowania napięcia emocjonalnego bez stosowania przemocy.
- b. Pedagog, psycholog, pracownik socjalny oraz wychowawcy prowadzili zajęcia diagnostyczno – terapeutyczne z wychowankami i ich rodzinami. Rodzice uczestniczyli w zespołach ds. okresowej oceny sytuacji dziecka.
- c. Wykorzystano metody pracy grupowej. Przeprowadzono zajęcia o tematyce:
 - „AIDS – nie bój się, ale bądź ostrożny”,
 - „Czytam, bo lubię”. „Jeżycjada”,
 - „Co to są normy, zasady, kompetencje, reguły?”,
 - „Dlaczego pomagamy innym? Czy każdy może pomagać? Kształtowanie umiejętności społecznych u wychowanków”,
 - „W jaki sposób mogę okazywać życzliwość innym i sobie?”,
 - „Czym jest odpowiedzialność? Co to znaczy, że ktoś jest odpowiedzialny?”,
 - „Miłość – rozpoznawanie i nazywanie uczuć”,
 - „10 zasad właściwej komunikacji”,
 - „Globalizacja i jej skutki”.
- d. Systematycznie realizowano zadania wynikające z planu wychowawczego placówki oraz planu profilaktycznego, m. in.:
 - urodziny wychowanków,
 - spotkania świąteczne z uczniami i nauczycielami z różnych szkół oraz przedstawicielami firm,
 - przyjęcie Sakramentu Bierzmowania przez wychowankę,
 - udział w festynie rodzinnym z okazji Dnia Dziecka z udziałem grupy motocyklistów z okolicy Widawy,
 - Spotkanie Wigilijne,
 - imprezy z okazji: Walentynek, Dnia Kobiet, Dnia Chłopaka, Halloween, Andrzejek, Sylwestra,
 - wyjście do podopiecznych Zakładu Opiekuńczo-Leczniczego tut. szpitala z okazji Dnia Babci i Dziadka,
 - zimowisko – Gdańsk, Gdynia, Sopot,
 - piknik rodzinny na Wawrzkowiźnie sponsorowany przez firmę BESTGUM,
 - kolonie profilaktyczno-wychowawcze nad morzem (Rowy),
 - półkolonie nad jeziorem w miejscowości Braliniek,
 - wyjazd do Energylandii w Zatorze,
 - kolonie z Kuratorium Oświaty w Łodzi Delegatura w Piotrkowie Tryb. w miejscowości Korbielów,
 - kolonie w miejscowości Krzyżowa,
 - wycieczka do Warszawy,
 - wycieczka Kłodawa – Borysew – Karsznice,
 - wycieczka Ojców – Kraków,
 - wycieczka Żywiec – Bielsko-Biała – Łaziska Górne,
 - biwak Wawrzkowizna, Nadwarciański Gród.
- e. Aktywizacja rodziców do współpracy w procesie wychowawczym placówki:

- indywidualne spotkania z rodzicami na terenie placówki,
 - wyjazdy do domów rodzinnych wychowanków, celem podtrzymywania więzi rodzinnych,
 - udział rodziców w posiedzeniach Zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka.
- f. Wspomaganie rozwoju osobistego wychowanków poprzez:
- udział w konkursie „Lalka”,
 - udział w konkursie fotograficznym „Ziemia Łódzka – przyroda, ludzie, zabytki”,
 - udział w konkursie „Łaskie lotnictwo w moich oczach”,
 - udział wychowanków w kołach zainteresowań (kulinarne, sportowo - turystyczne, fotograficzne, plastyczne, krawieckie, akwaryistyczne),
 - doskonalenie umiejętności pływania, rozwój sprawności fizycznej na zajęciach sportowych;
 - dalsza praca z wychowankami metodą „Model Działań Systemowych”.
- g. Placówka współpracuje z Komendą Powiatowa Policji w Bełchatowie, Sądem Rejonowym w Bełchatowie, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Bełchatowie, Poradnią Psychologiczną – Pedagogiczną w Bełchatowie, OPS, Poradniami specjalistycznymi, z pedagogami i nauczycielami szkół, do których uczęszczają nasi wychowankowie w zakresie rozwiązywania problemów przemocy i agresji.
- h. Udział pracowników w szkoleniach i konferencjach:
- „Szkolenie z zakresu pierwszej pomocy. Pierwsza pomoc przedmedyczna”,
 - „Dziecko w obliczu zagrożeń XXI wieku”,
 - „Uczeń z trudnościami w nauce i zachowaniu”,
 - „Seksualność młodzieży”,
 - „Praca z dziećmi z zaburzeniami przywiązania”,
 - „Dziecięca trauma rozwojowa”,
 - „Doskonalenie umiejętności interpersonalnych w pracy z rodzicami wychowanków”,
 - „Strategie pomocy dziecku doświadczającemu przemocy w rodzinie z problemem alkoholowym”,
 - „Razem przeciw przemocy w rodzinie”.
- 10) **Dom Dziecka - placówka opiekuńczo-wychowawcza w Dąbrowie Rusieckiej** prowadziła działania profilaktyczne i opiekuńczo-wychowawcze, mające na celu zapobieganie zjawisku przemocy i agresji w placówce, rodzinach i szkołach oraz rozładowywanie negatywnych emocji związanych z agresją, autoagresją i radzenie sobie w sytuacjach trudnych. Wśród oddziaływań wychowawczych na szczególną uwagę zasługują zabiegi zmierzające do likwidowania zachowań agresywnych oraz przeciwdziałanie ich powstawaniu i utrwalaniu się. Działania profilaktyczne i integracyjne miały na celu wyjaśnianie w/w zagadnień, przeciwdziałanie przemocy domowej, niesienie pomocy osobom i ich rodzinom uwikłanym w przemoc. Ważnym celem jest zwiększenie świadomości tego problemu oraz zmiana postaw wobec przemocy. Pedagog i psycholog oraz wychowawcy prowadzili zajęcia diagnostyczno – terapeutyczne z wychowankami i ich rodzinami. Rodzice uczestniczyli w zespołach ds. okresowej oceny sytuacji dziecka.
- a. Założenia programu o przeciwdziałaniu przemocy wśród wychowanków placówki:
- opracowanie programu przeciwdziałania przemocy,
 - dostarczenie wychowankom wiedzy na temat przyczyn zachowań agresywnych i przemocy,
 - zmniejszenie tendencji do ryzykownych zachowań,
 - wzmocnienie więzi pomiędzy wychowankami,
 - kształtowanie umiejętności rozładowania napięć emocjonalnych bez przemocy,

- eliminowanie zachowań agresywnych i przemocy oraz zagrożenia niedostosowaniem społecznym wśród wychowanków,
 - zawieranie kontraktów z wychowankami dotyczących poprawy zachowania,
 - wzrost poczucia bezpieczeństwa w placówce,
 - wypracowanie konstruktywnej oceny własnych działań, wpływ na własne życie i ukierunkowanie na przyszłość.
- b. Wykorzystano metody pracy indywidualnej i grupowej. Przeprowadzono zajęcia o tematyce:
- „Profilaktyka uzależnień – być wolnym, czy żyć w pułapce”,
 - „Rozpoznawanie, nazywanie i panowanie nad emocjami”,
 - „Umiejętność radzenia sobie w trudnych sytuacjach – wyrażanie emocji. Kontrola negatywnych emocji – złość, gniew, wściekłość”.
 - „Jak sobie radzić z przemocą i agresją”,
 - „Skutki palenia papierosów”,
 - „Alkohol i jego wpływ na zdrowie”.
- c. Systematycznie realizowano zadania wynikające z planu wychowawczego placówki oraz planu profilaktycznego, m.in.: zajęcia integracyjne na terenie placówki, zajęcia sportowe, urodziny wychowanków, przystąpienie do Sakramentu Bierzmowania, przystąpienie do Pierwszej Komunii Świętej, 4-dniowy wyjazd zimowy - Gdynia – Gdańsk – Sopot – Malbork, wycieczka – Kłodawa – Borysew – Karsznice, wycieczka do „Figloraju”, festyn zorganizowany z okazji Dnia Dziecka przez Firmę BESTGUM POLSKA na Wawrzkowiznie, udział w potkaniu integracyjnym z okazji „Dni Rodziny” zorganizowanym przez PCPR, organizacja Dnia Dziecka na terenie naszej placówki, wycieczka do Krakowa, wyjazd wychowanków na kolonie letnie o charakterze profilaktyczno-wychowawczym nad morze – Rowy, kolonie letnie w Barlinku, kolonie letnie w Korbielowie, wycieczka do „Energylandii” w Zatorze, wycieczka do Żywca, spotkanie Mikołajkowe w Szkole Podstawowej w Łękińsku, kiermasz świąteczny w Szkole Podstawowej w Kleszczowie, Jarmark Świąteczny w Bełchatowie, udział wychowanków w koncercie charytatywnym zespołu „Ich Troje”.
- d. Aktywizacja rodziców do współpracy w procesie wychowawczym placówki:
- indywidualne spotkania z rodzicami na terenie placówki,
 - wyjazdy do domów rodzinnych wychowanków, celem podtrzymania więzi rodzinnych,
 - wspólne imprezy integracyjne.
- e. Wspomaganie rozwoju osobistego wychowanków poprzez:
- udział wychowanków w kołach zainteresowań (kulinarne, sportowe, plastyczne, artystyczne),
 - pogadanki profilaktyczne.
- f. Placówka współpracuje w zakresie rozwiązywania problemów przemocy i agresji z Komendą Powiatową Policji w Bełchatowie, Sądem Rejonowym w Bełchatowie, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Bełchatowie, Poradnią Psychologiczno - Pedagogiczną w Bełchatowie, OPS, Poradniami Specjalistycznymi, lekarzami rodzinnymi, pedagogami i nauczycielami szkół, do których uczęszczają nasi wychowankowie.
- g. Udział pracowników w szkoleniach:
- „ABC Autyzmu i Zespołu Aspergera w kontekście pracy z dziećmi przedszkolnymi – metody postępowania”,
 - „Jak uczyć i wychowywać dzieci z zaburzeniami zachowania, zachowaniami trudnymi oraz prowokującymi nauczycieli, wychowawców i rówieśników”,
 - „Razem przeciw przemocy w rodzinie”,
 - „Szkolenie z zakresu pierwszej pomocy. Pierwsza pomoc przedmedyczna”.

Zadanie 1.3. Organizowanie kampanii, konferencji, uwzględniających problematykę przeciwdziałania przemocy i agresji.

Działania:

PCPR w dniu 4 listopada 2019r. zorganizowało **VIII Powiatową Konferencję pt. „Razem przeciw przemocy w rodzinie”**. W konferencji wzięły udział 104 osoby reprezentujące instytucje i stowarzyszenia działające na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, tj. Zespoły Interdyscyplinarne, Placówki Oświatowe, Policja, Sąd, Prokuratura, Ośrodki Pomocy Społecznej i przedstawiciele Stowarzyszeń z terenu powiatu bełchatowskiego.

Zadanie 1.4. Współpraca z podmiotami niezaliczonymi do sektora finansów publicznych i nie działającymi w celu osiągnięcia zysku.

PCPR przekazuje środowisku lokalnemu, w tym instytucjom i organizacjom społecznym, materiały informacyjne dotyczące kwestii przemocy domowej oraz informacje (adresy i numery telefonów) dotyczące możliwości uzyskania bezpłatnej pomocy na terenie powiatu. Przedstawiciele różnych podmiotów statutowo zajmujących się problematyką przeciwdziałania przemocy w rodzinie uczestniczyli w konferencji szkoleniowej. PCPR współpracowało z Kościołem Narodzenia Najświętszej Maryi Panny w Bełchatowie z/s przy ul. T. Kościuszki 2 w zakresie działalności Punktu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. W siedzibie Parafii jeden raz w tygodniu odbywały się dyżury specjalisty do spraw przeciwdziałania przemocy oraz psychologa. Również w lokalu Poradni Życia Rodzinnego Stowarzyszenia Rodzin Katolickich Archidiecezji Łódzkiej Oddział w Bełchatowie na os. 1 Maja 4 odbywały się dyżury psychologa oraz spotkania grupy rozwoju osobistego prowadzone przez psychologa. Wymienieni specjaliści dyżurowali w ramach Specjalistycznego Poradnictwa PCPR.

Współpracowaliśmy również ze Stowarzyszeniem Służb Grup Rodzinnych AL-ANON i AL-ATEEN Region Łódzki w Bełchatowie w zakresie zapewnienia wsparcia osobom i rodzinom w kryzysie, w tym dotkniętym przemocą i uzależnieniami.

Cel Operacyjny 2.

Utworzenie sprawnego systemu wspierania rodzin w kryzysie.

Zadanie 2.1. Prowadzenie Ośrodka Interwencji Kryzysowej.

Działania

W ramach Poradnictwa Specjalistycznego PCPR zapewnia pomoc mieszkańcom powiatu w postaci porad psychologów, specjalisty do spraw przeciwdziałania przemocy, prawnika oraz psychoterapeuty, tj. :

Miasto Bełchatów:

- 2 psychologów (dyżury w dwóch lokalizacjach) - 1 raz w tygodniu po 3 godz. każdy – udzielono łącznie 253 porady, w tym 77 dot. przemocy w rodzinie,
- 1 psychoterapeuta – 15 spotkań,
- sprzeciwdziałania przemocy w rodzinie – dyżur 1 x w tyg. po 3 godz. - 43 porady,
- 1 prawnik - 20 dyżurów (2 x w miesiącu po 1 godz.) – 15 porad;

Drużbice:

- psycholog – dyżur 2 x w miesiącu po 2 godz., 28 porad, w tym 7 dot. przemocy w rodzinie;

Kleszczów:

- psycholog – dyżur 1 x w tygodniu po 2 godz. - 10 porad;

Kluki:

- psycholog – dyżur 1 x w tygodniu po 2 godz. - 13 porad;

Rusiec:

- psycholog - dyżur 2 x w miesiącu po 2 godz. - 4 porady, w tym 1 dot. przemocy w rodzinie (dyżur od dnia 1 sierpnia 2019r.);

Szczerców:

– psycholog – 2 x w miesiącu po 2 godz. - 24 porady, w tym 3 dot. przemocy w rodzinie;

Zelów:

– psycholog – dyżur 2 x w miesiącu po 3 godz. - 22 porady, w tym 3 dot. przemocy w rodzinie.

Łącznie specjaliści udzielili 427 porad, w tym 134 dot. przemocy w rodzinie.

Wydatki PCPR na zakup usług specjalistów w 2019r. stanowiły kwotę - 29.048,66 zł.

Zadanie 2.2. Zapewnienie bezpieczeństwa ofiarom przemocy w rodzinie.

Działania PCPR:

- 1) w ramach interwencji kryzysowej powiat zapewnia miejsce interwencyjne w DPS w Bełchatowie dla mieszkańców powiatu przewlekłe somatycznie chorych, wymagających całodobowej opieki, a będących w sytuacji kryzysowej z uwagi na brak możliwości zapewnienia takiej opieki w środowisku zamieszkania. W 2019r. pomocą w tej formie objęto 6 mieszkańców powiatu, tj. trzy osoby z terenu miasta Bełchatów, jedną osobę z terenu gminy Kluki i dwie osoby z terenu gminy Bełchatów. Wydatki powiatu na sfinansowanie pomocy wyniosły w 2019r. – 21.720,00 zł.
- 2) PCPR współpracowało w zakresie pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie z kuratorami sądowymi, Policją, miejskimi i gminnymi jednostkami pomocy społecznej. Pracownik PCPR jest członkiem Zespołu Interdyscyplinarnego na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Bełchatowie, w okresie sprawozdawczym brał udział w 4 posiedzeniach Zespołu Interdyscyplinarnego oraz w 33 posiedzeniach Grup Roboczych, realizujących procedurę „Niebieskie Karty”.

Zadanie 2.3. Edukacja sprawców przemocy w rodzinie.

Działania:

- 1) PCPR rozpowszechniało w ciągu całego 2019r. broszury z zakresu przepisów prawa określających czyny przestępcze, które ustawowo podlegają karze.
- 2) PCPR realizowało program oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie w formie terapii indywidualnej i grupowej. W 2019r. oddziaływaniami objęto 27 osób, z tego 12 osób uczestniczyło w spotkaniach grupowych/warsztatowych Programu Korekcyjno-Edukacyjnego dla Sprawców Przemocy w Rodzinie (96 godzin). Program realizowano w okresie od 14 września do 30 listopada 2019r. Zajęcia indywidualne z osobami stosującymi przemoc w rodzinie odbywały się w ciągu całego roku.
- 3) W zakresie realizacji programu korekcyjno-edukacyjnego dla sprawców przemocy w rodzinie PCPR współpracowało z Zespołami Interdyscyplinarnymi funkcjonującymi na terenie powiatu, ze Służbą Kuratorską Sądu Rejonowego oraz Ośrodkami Pomocy Społecznej z terenu całego powiatu.

Zadanie 2.4. Wspieranie podmiotów niezaliczonych do sektora finansów publicznych i niedziałających w celu osiągnięcia zysku w działaniach z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Cel Operacyjny 3.

Wzmacnianie skuteczności działań osób/jednostek zobowiązanych lub uprawnionych do przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Działania:

PCPR prowadziło grupę rozwoju osobistego dla osób będących w sytuacji kryzysu przewlekłego, w tym osób dotkniętych przemocą w rodzinie w Poradni Życia Rodzinnego Stowarzyszenia Rodzin Katolickich Archidiecezji Łódzkiej Oddział w Bełchatowie - w zajęciach grupowych uczestniczyło tygodniowo średnio 5 osób.

W Punkcie Katechetycznym przy Parafii Rzymskokatolickiej Narodzenia N.M.P – specjalista przeciwdziałania przemocy w rodzinie PCPR realizował porady dla kobiet dotkniętych przemocą.

Zadania 3.1. Rozwijanie systemu współpracy jednostek prowadzonych przez Powiat Bełchatowski z instytucjami, jednostkami, podmiotami w zakresie przeciwdziałania i ograniczania przemocy w rodzinie.

Działania:

1. Współpraca osób wyznaczonych do kontaktów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie polega w szczególności na roboczych spotkaniach tych osób, celem rozwiązania pojawiających się problemów, spotkaniach podczas dokonywania ocen sytuacji dziecka wychowującego się w pieczy zastępczej oraz przy okazji konferencji, wykładów, ale również wg potrzeb zgłaszanych przez różne jednostki.
2. PCPR współpracuje z gminami, OPS-ami, Stowarzyszeniem Rodzin Katolickich oraz Parafią N.M.P. w Bełchatowie w zakresie zapewnienia poradnictwa psychologicznego/specjalisty przeciwdziałania przemocy w rodzinie dla mieszkańców powiatu. PCPR zapewnia specjalistów, a gminy bezpłatnie udostępniają lokale w których odbywają się dyżury specjalistów. Również Stowarzyszenie Rodzin Katolickich i Parafia N.M.P. zapewniały lokal psychologowi.
3. PCPR wyznaczyło pracownika odpowiedzialnego za kontakt z jednostkami w ramach współpracy w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz dodatkowo pracownika do spraw współpracy z Ośrodkami Pomocy Społecznej i Policją w przypadku interwencyjnego umieszczania w rodzinach zastępczych lub placówkach opiekuńczo-wychowawczych dzieci zagrożonych przemocą w rodzinie.
4. Jednostki prowadzone przez powiat corocznie przekazują do PCPR dane z wykonania zadań (za rok kalendarzowy) w ramach realizacji Programu. Przekazane dane przedkładane są w formie sprawozdania Radzie Powiatu.

Zadanie 3.2. Stałe podnoszenie poziomu wiedzy kadr działających w przedmiocie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Działania:

1. W dniu 4 listopada 2019r. w ramach VIII Powiatowej Konferencji pt. „Razem przeciw przemocy w rodzinie” odbył się również wykład szkoleniowy pt. „Problem przemocy rówieśniczej w sieci – specyfika, profilaktyka, reagowanie”. Szkolenie przeprowadził specjalista zapobiegania cyberprzemocy z Fundacji Dajemy Dzieciom Siłę” z/s w Warszawie.
2. Zorganizowano superwizję dla członków zespołów interdyscyplinarnych, grup roboczych i osób pracujących z kobietami doświadczającymi przemocy. Superwizją objęto 10 osób.
3. PCPR informowało pracowników jednostek powiatowych zajmujących się problematyką przeciwdziałania przemocy w rodzinie o szkoleniach, konferencjach i debatach organizowanych przez instytucje zewnętrzne z zakresu tematyki dot. przeciwdziałania przemocy.
4. W 2019r. pracownicy PCPR brali udział w 3 szkoleniach dot. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zorganizowanych przez podmioty zewnętrzne, tj.:
 - „Wsparcie dziecka i rodziny w kontekście przeciwdziałania przemocy w rodzinie”,
 - „Pomoc rodzinie dysfunkcyjnej, uzależnienie i nadużywanie alkoholu. Skuteczne formy reagowania na przemoc”,
 - „Cyberprzemoc jako współczesne zagrożenie dzieci i młodzieży. Rola rodziców i opiekunów w zapewnieniu bezpieczeństwa”.

DYREKTOR

mgr Wiesława Pędzik